HUMOR

Syn wraca ze szkoły.
- Jak było? - Pyta mama.
- Na pięć!
- Naprawę?
- Tak. Dwójka z polskiego, dwója z matmy i jedynka z historii.

Be		He	F			H	Li	
B	Li	H	C				F	
N				Li	H			B
		Be					B	O
He				F			H	C
	H					F		
C	He		Li		F			Be
	Be				C		N	F
	B	O	Be	He	N			

Zadanie numeru:

„Chemiczne Sudoku”

W każdej kolumnie, w każdym rzędzie i kwadracie 3x3 dany symbol może pojawić się tylko raz.

Redakcja :
Marcin Kuduk, Artur Maziarz, Patrycja Zdeb
Małgorzata Maziarz , Sylwia Chorzępa – opieka,
Barbara Dobrzańska – korekta.

GIMZETKA

Dwumiesięcznik gimnazjalisty i nie tylko
Nr 71 Maj - Czerwiec 2014

W NUMERZE

aktualności szkolne

co wiesz o …?

turniej BRD

konkurs ortograficzny

jak powstały samochody?

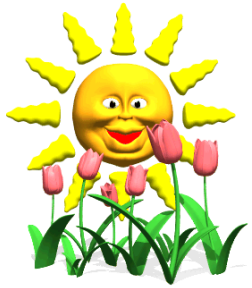

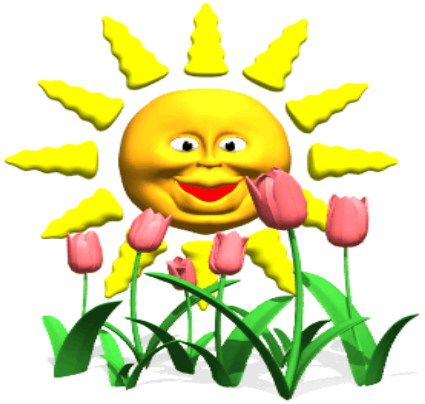

I edycja Konkursu „Ortograficzne Zmagania"

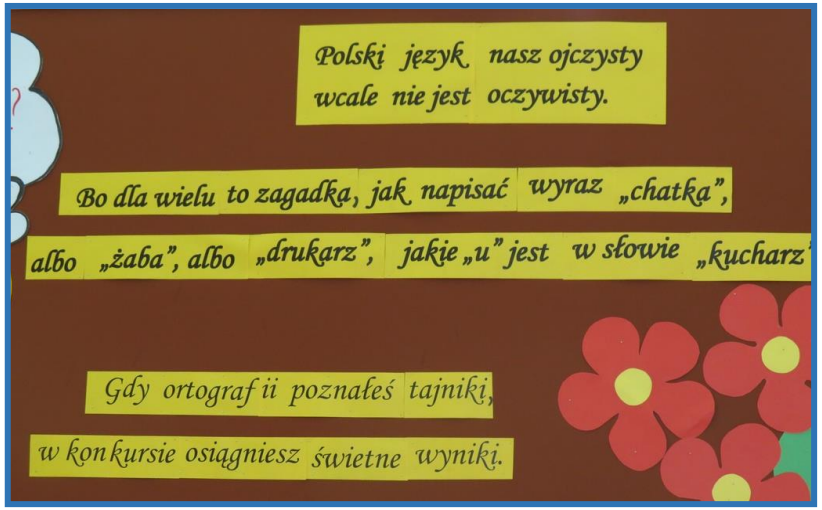

Rozleniwieni komputerowym słownikiem, który poprawia nasze błędy, coraz częściej wyłączamy czujność, porzucamy wysiłek i zapominamy, że nasza kochana polszczyzna to nie tylko sprawność w mowie, ale też poprawność ortograficzna. Tym bardziej cieszą inicjatywy, które przekonują o tym, jak ważna jest świadomość językowa dla każdego kulturalnego człowieka. „Ortograficzne Zmagania" są właśnie taką akcją.

14 maja 2014 r. w Zespole Szkół im. ks. Mieczysława Lachora w Górnie odbyła się **I EDYCJA GMINNEGO KONKURSU „ORTOGRAFICZNE ZMAGANIA 2014"**. Honorowy patronat nad konkursem objęli: Poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej **Stanisław Ożóg**, prof. **Kazimierz Ożóg** oraz Burmistrz Gminy i Miasta Sokołów Młp. **Andrzej Ożóg**. Organizatorami imprezy byli p. Dyrektor mgr Lucyna Perlak oraz nauczyciele języka polskiego: p. mgr Barbara Dobrzańska, p. mgr Teresa Surdyka oraz p. mgr Monika Ślońska.

Zmagania odbywały się w trzech kategoriach wiekowych: uczniowie kl. 4, uczniowie kl.5-6 oraz gimnazjaliści. W konkursie wzięło udział **46 uczestników z 7 szkół gminy Sokołów Młp.**. Ich zadaniem było napisanie dyktanda. Honorowymi gośćmi konkursu byli: pan prof. Kazimierz Ożóg, który wygłosił krótki wykład dla uczestników dyktanda oraz pani dr **Ewa Błachowicz** z Uniwersytetu Rzeszowskiego, która przygotowała tekst dyktanda dla gimnazjalistów.

Nasze gimnazjum reprezentowały: Martyna Godek z klasy IIA, Barbara Kuduk z II B oraz Katarzyna Szot z klasy III B.

Jury nagrodziło trzech najlepszych uczestników z każdej kategorii wiekowej.

Wśród gimnazjalistów **I miejsce** zajęła **Monika Tęcza** z Zespołu Szkół nr 1 w Nienadówce, II - Bernadeta Buczkowska z Zespołu Szkół w Trzebosi, III – Magdalena Tasior z Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Sokołowie Młp. Zwycięzcom i ich opiekunom serdecznie gratulujemy.

Aktualności szkolne

W pierwszym tygodniu maja w naszej szkole odbyła się uroczysta akademia z okazji **223 rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 Maja.** Piękny program słowno – muzyczny przedstawili uczniowie przygotowani pod kierunkiem ……..

W dniach od 7 do 13 maja uczniowie gimnazjum i starszych klas szkoły podstawowej mogli sprawdzić swoją wiedzę i umiejętności biorąc udział w ogólnopolskich konkursach przedmiotowych **„ALBUS 2014”.**

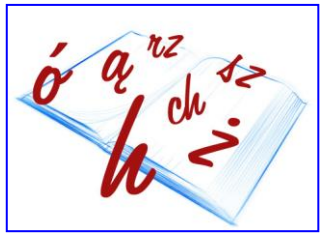

14 maja 2014r. nasze gimnazjum było organizatorem pierwszej edycji gminnego konkursu ortograficznego pod hasłem **„ORTOGRAFICZNE ZMAGANIA”.** Więcej o konkursie wewnątrz numeru.

15 maja drużyna z naszego gimnazjum w składzie Karol Sączawa, Dominik Zdeb i Artur Maziarz reprezentowała nasz powiat na **Wojewódzkim Finale Ogólnopolskiego Turnieju BRD** w Jaśle. Więcej na ten temat w numerze.

Dzień Mamy i Taty w naszej szkole obchodziliśmy 23 maja. W tym dniu uczniowie szkoły podstawowej wraz z wychowawczyniami przygotowali dla wszystkich rodziców piękna akademię, na którą złożyły się wiersze, piosenki, życzenia, wręczanie kwiatów i upominków oraz słodki poczęstunek.

Pod koniec maja wszyscy uczniowie naszej szkoły wzięli udział akcji charytatywnej zorganizowanej przez Szkolne

Koło CARITAS Akcja polegała na **zbiórce zabawek dla chorych dzieci** z Wojewódzkiego Szpitala Nr2 w Rzeszowie
i Podkarpackiego Hospicjum dla Dzieci.

Drugiego czerwca w naszej szkole miało miejsce **spotkanie z podróżnikiem**, który dla wszystkich chętnych wygłosił pogadankę oraz przedstawił prezentację multimedialną, będącą relacją z jego podróży do Meksyku. Dzięki temu spotkaniu uczniowie mieli możliwość wirtualnie poznać ten niesamowity kraj. Była to niewątpliwie bardzo ciekawa lekcja geografii.

11 czerwca trzecioklasiści urządzili tradycyjny **KOMERS.** Zabawa rozpoczęła się uroczystym polonezem oraz przemówieniem p. Dyrektor. Następnie wraz z zaproszonymi nauczycielami i uczniami z młodszych klas gimnazjalnych absolwenci bawili się w rytmie muzyki dyskotekowej.

Uroczyste pożegnanie uczniów klas trzecich gimnazjum odbyło się 26 czerwca. Tegoroczni absolwenci kwiatami podziękowali wychowawcom i nauczycielom za cały trud włożony w ich wychowanie. Natomiast koledzy z młodszych klas gimnazjalnych przygotowali dla trzecioklasistów wesoły program artystyczny, w którym w zabawny sposób przedstawili niektóre epizody ze szkolnego życia tegorocznych absolwentów.

Zakończenie roku szkolnego 2013/2014 odbyło się 27 czerwca 2014 r. Najpierw wszyscy uczniowie i nauczyciele zgromadzili się w kościele, by uczestnictwem w Mszy świętej podziękować za kolejny szczęśliwy rok nauki. Następnie wszyscy udali się do szkoły na spotkanie z wychowawcami, podczas którego każdy z uczniów otrzymał upragnione świadectwo. Zadowoleni uczniowie i nauczyciele udali się na zasłużony wakacyjny odpoczynek.

M. Maziarz

Turniej BRD

15 maja drużyna z naszego gimnazjum w składzie Karol Sączawa, Dominik Zdeb i Artur Maziarz, pod kierunkiem p. mgr Jacka Rembisza, reprezentowała powiat rzeszowski na **Wojewódzkim Finale Ogólnopolskiego Turnieju BRD** w Jaśle.

Organizatorami finału szczebla wojewódzkiego dla uczniów szkół gimnazjalnych, nad którym honorowy patronat objęli Wojewoda Podkarpacki Małgorzata Chomycz-Śmigielska i Marszałek Województwa Podkarpackiego Władysław Ortyl, byli: Zarząd Okręgowy Polskiego Związku Motorowego w Rzeszowie, Wydział Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie, Podkarpackie Kuratorium Oświaty w Rzeszowie, Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego z Rzeszowa, Krosna, Przemyśla i Tarnobrzega, Jasielski Klub Motorowy i Ratownictwa Drogowego, Starostwo Powiatowe w Jaśle, Urząd Miasta w Jaśle i Zespół Szkół Miejskich nr 3 w Jaśle.

W turnieju wzięły udział 24 trzyosobowe drużyny – zwycięzcy eliminacji miejskich (Krosno, Przemyśl, Rzeszów i Tarnobrzeg) oraz powiatowych (bieszczadzki, brzozowski, dębicki, jarosławski, jasielski, kolbuszowski, krośnieński, leski, leżajski, lubaczowski, łańcucki, mielecki, niżański, przeworski, ropczycko-sędziszowski, rzeszowski, sanocki, stalowowolski, tarnobrzeski).

Ze względu na niesprzyjające warunki atmosferyczne organizatorzy byli zmuszeni do zrezygnowania z jednej konkurencji (jazda rowerem po miasteczku ruchu drogowego), a druga z nich (jazda rowerem po torze sprawnościowym) została przeprowadzona na sali gimnastycznej. Ponadto gimnazjaliści uczestniczyli w konkurencji udzielania pierwszej pomocy medycznej i rozwiązywali test obejmujący 25 zagadnień dotyczących zasad i przepisów o ruchu pieszych i rowerzystów, znaków drogowych oraz sytuacji w ruchu drogowym.

Poszczególne elementy eliminacji nadzorowali przedstawiciele Policji: podinsp. Waldemar, kom. Grzegorz Kiebała, podkom. Renata Mazan, asp. sztab. Andrzej Zajdel, sierż. sztab. Grzegorz Smagacki oraz Jasielskiego Klubu Motorowego i Ratownictwa Drogowego: Zbigniew Moskal, Justyna Puchyrska, Wioleta Zawadzka, Adam Smorul, Artur Domasławski. Rowerowy tor przeszkód obsługiwali uczniowie klasy mundurowej z Zespołu Szkół Stowarzyszenia Absolwentów Szkół Rolniczych im. prof. Teodora Marchlewskiego w Trzcinicy.

Pierwsze miejsce zajęła reprezentacja Publicznego Gimnazjum w Czarnej (powiat dębicki). Nasza drużyna zajęła ostatecznie **8 miejsce.**

Wojewoda podkarpacki Małgorzata Chomycz-Śmigielska skierowała do organizatorów, laureatów i uczestników Turnieju list okolicznościowy, w którym napisała: *„Składam podziękowania organizatorom Turnieju za przygotowanie uczniów szkół gimnazjalnych do uczestnictwa w ruchu drogowym. Wiedza i umiejętności jakie młodzież zdobywa dzięki nauce przepisów kodeksu drogowego oraz kursom udzielania pierwszej pomocy medycznej z pewnością zaowocują w przyszłości wzorową postawą oraz zachowaniem bezpieczeństwa. Pragnę podziękować organizatorom Turnieju za budowanie pożądanych zachowań wśród kierowców, rowerzystów i pieszych oraz działania zmierzające do zapewnienia odpowiednich warunków w ruchu drogowym. Gratuluję laureatom Turnieju, a wszystkim uczestnikom spotkania życzę niezapomnianych wrażeń”.*

Artur Maziarz

Jak powstały …

Samochody - część 2

Pierwsze automobile powstały już pod koniec XIX wieku. Były wtedy jednak dostępne dla nielicznych, głównie ze względu na cenę. Dopiero po II Wojnie Światowej samochody stały się powszechnie dostępne. W ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat samochody zrobiły zawrotną karierę i zagościły w większości naszych domów. Zapraszam na 2 część artykułu o samochodach.

1947 – Zostaje założona firma Ferrari, produkująca samochody sportowe i wyścigowe.

1950 – Odbyły się pierwsze wyścigi samochodowe z serii Formuła 1. Seria

istnieje po dziś dzień i cieszy się sporą popularnością wśród fanów motoryzacji.

1957 - Firma Volvo po raz pierwszy zastosowuje w swoich pojazdach pasy bezpieczeństwa.

1967 – Polski rząd wznawia współpracę z firmą Fiat, której efektem było wprowadzenie na rynek 2 modeli – 125p (zwanego „Dużym Fiatem”) i 126p („Mały Fiat” lub Maluch) Włoska firma współpracowała także z Polakami przy konstruowaniu Poloneza.

1980 – Na rynek zostaje wprowadzone Audi Quattro – pierwszy samochód z napędem na cztery koła który uzyskał dużą popularność.

1997 – Do sprzedaży zostaje wprowadzona Toyota Prius – pierwszy samochód z silnikiem hybrydowym.

2013 – W trzech stanach USA dopuszczono do ruchu drogowego samochody autonomiczne, co otwiera drogę do pojazdów, które potrafią jeździć bez ingerencji kierowcy.

Ciekawostka

Pod koniec okresu międzywojennego został rozpisany konkurs na polski odpowiednik słowa „automobil”. Padło wiele propozycji, w tym najlepiej oddająca funkcję tych pojazdów – „samojedź”. Została jednak odrzucona ze względu na to, że słowo „samojedź” w języku staropolskim oznaczało… ludożercę. Wybrano więc mniej kontrowersyjne słowo „samochód”.

Marcin Kuduk

Co wiesz o polskich dynastiach?

Piastowie – Bolesław Rogatka

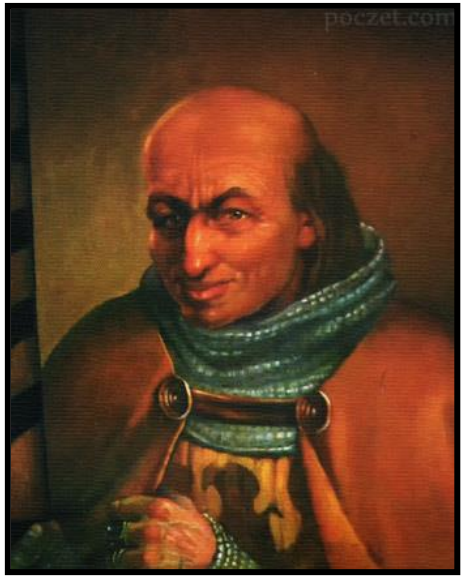

Bolesław II Rogatka

lata życia : 1220 - 1278

Książę urodził się między 1220 a 1225 r. Był najstarszym synem **Henryka Pobożnego i Anny, księżniczki czeskiej.** Miał dwie żony. Pierwszą była **hrabianka anhalcka Jadwiga.** Książę miał z nią ośmioro dzieci. Drugą żoną została księżniczka pomorska Eufemia.

Po śmierci Henryka Pobożnego na polach legnickich 9 kwietnia 1241 r. Bolesław został władcą Dolnego Śląska, ziemi krakowskiej, połowy wielkopolski i Ziemi Lubuskiej.

Jako młody książę prowadził hulaszcze życie, otaczał się zbieraniną sprowadzanych z Niemiec najemnych żołnierzy, błędnych rycerzy i ludzi spod ciemnej gwiazdy, których wynajmował do walk z braćmi, najazdów i wojen z sąsiadami. Lubował się w rycerskim życiu, był organizatorem pierwszego turnieju rycerskiego na ziemiach polskich. Turniej zorganizowano w Lwówku w roku 1243. Podobno od tamtej pory turnieje odbywały się w księstwie regularnie, często na legnickim rynku. Bolesław sam chętnie wykazywał się zręcznością rycerską stając w szranki z konkurentami. Dwór księcia był także oazą średniowiecznej kultury, gdyż owe turnieje były znane w szerokim świecie i ściągały na zamek legnicki wiele barwnych postaci owych czasów. Książę jako prawdziwy przedstawiciel dworskiej i rycerskiej kultury spędzał czas wolny na podróżach konnych po księstwie w towarzystwie swojego ulubionego pieśniarza Suriana.

Początek rządów Bolesława nie był udany. Dziedzictwo ojcowskie oprócz Dolnego Śląska obejmowało również większość Wielkopolski i ziemię krakowską, w krótkim jednak czasie po dzielnice te zgłosili się nowi chętni. We wrześniu 1241 r. ziemię krakowską najechał i zdobył **Konrad Mazowiecki.** W latach 1241-1242 możnowładztwo wielkopolskie opowiedziało się za miejscową linią Piastów. W rękach Rogatki pozostały grody wysunięte najdalej na zachód: Santok, Międzyrzecz i Zbąszyń. Z kolei możnowładztwo śląskie, zaniepokojone jego rozrzutnością i stratami terytorialnymi, postanowiło ograniczyć zakres jego władzy i uwięziło go w 1247 r. w Legnicy. W efekcie książę musiał zgodzić się na współrządzenie z bratem, *Henrykiem III*. W 1248 roku doszło do podziału Dolnego Śląska na dzielnicę wrocławską i dzielnicę legnicko-głogowską. Rogatka wybrał tą drugą dzielnicę, ale wcale nie zrezygnował z praw do całości. W zamian za pomoc niemieckich najemników, Rogatka oddał arcybiskupowi magdeburskiemu połowę ziemi lubuskiej, a drugą połowę przekształcił w lenno. Jego brat *Henryk* pomocy szukał u margrabiego Miśni, oferując mu Szydłów i ziemie między Bobrem a Kwisą. Bracia zaczęli walki między sobą w 1249 roku. Bolesław, kierując się na Wrocław, podpalił w Środzie kościół razem z zamkniętymi w nim mieszczanami. Książę zaangażował się również w konflikt z biskupem wrocławskim. W 1256 roku Bolesław i jego ludzie napadli na biskupa Tomasza i uprowadzili go do Wlenia. Stamtąd biskupa przeniesiono do wieży w Legnicy, gdzie był więziony przez pół roku. Za porwanie duchownego rzucono na Rogatkę klątwę, a arcybiskup Pełka ogłosił nawet, że przeciwko księciu zostanie zorganizowana wyprawa krzyżowa.

W 1258 roku Bolesław złożył przyrzeczenie, że zapłaci biskupowi odszkodowanie, a także wybrał się z setką rycerzy w grudniu 1261 roku na pokutę do katedry wrocławskiej. Tam ukorzył się przed biskupem Tomaszem i zapewnił mu pełny immunitet dla posiadłości biskupich. Bolesław Rogatka przez sześć kolejnych lat płacił wysoką grzywnę na budowę nowej katedry.

Rogatka zmarł w 1278 w Boże Narodzenie na dyzenterię. Na krótko przed śmiercią ufundował klasztor dominikanów w Legnicy, w którym został pochowany.